

ตารางสรุปเปรียบเทียบแผนงานวิจัยกับผลงานวิจัย

วัตถุประสงค์	กิจกรรมวิจัย	ผลการดำเนินงาน
<p>โครงการย่อย 1 การวิจัยและคัดเลือกพันธุ์ข้าวท้องถิ่นบนพื้นที่สูงที่มีศักยภาพให้ผลผลิตสูงหรือมีคุณค่าทางโภชนาการ สำหรับเพิ่มมูลค่า</p>		
<p>1) เพื่อศึกษาและคัดเลือกพันธุ์ข้าวท้องถิ่นที่มีศักยภาพให้ผลผลิตสูง หรือมีคุณค่าทางโภชนาการพิเศษ</p>	<p>รวบรวม อนุรักษ์ พันธุ์ข้าวท้องถิ่นบนพื้นที่สูง</p> <p>คัดเลือกพันธุ์ข้าวท้องถิ่นที่มีศักยภาพให้ผลผลิต หรือมีคุณค่าทางโภชนาการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมและบันทึกลักษณะเมล็ดพันธุ์ข้าวไร่ ข้าวนาบนพื้นที่สูงเพิ่มเติมจากปี พ.ศ. 2560 จำนวน 23 พันธุ์ ประกอบด้วย พันธุ์ข้าวไร่ (ข้าวเจ้า) 6 พันธุ์ข้าวไร่ (ข้าวเหนียว) 2 พันธุ์ และพันธุ์ข้าวนา (ข้าวเจ้า) 15 พันธุ์ - ปลูกอนุรักษ์ พันธุ์ข้าวไร่ ข้าวนา ณ สถานีเกษตรหลวงปางดะ พันธุ์ข้าวไร่ 262 พันธุ์ และพันธุ์ข้าวนา 167 พันธุ์ <p>คัดเลือกพันธุ์ข้าวท้องถิ่นที่มีคุณค่าให้ผลผลิต หรือมีคุณค่าทางโภชนาการ จำนวน 2 พันธุ์ คือ ข้าวฮ้าว และข้าวเจ้าดำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้าวฮ้าว เป็นข้าวที่มีเมล็ดข้าวกล้องสีแดง มีปริมาณอะไมโลส 18.92% มีความสามารถในการต้านสารอนุมูลอิสระสูงถึง 9.58 - ข้าวเจ้าดำ เป็นข้าวที่มีเมล็ดข้าวกล้องสีม่วงดำ มีปริมาณอะไมโลส 12.11% ถือว่ายังอยู่ในกลุ่มข้าวนุ่ม มีโปรตีนรวมสูงถึง 10650 mg/100g มีปริมาณไขมันรวม 3220 mg/100g
<p>2) เพื่อคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ทนทานต่อแมลงบั่วบนพื้นที่สูงที่ระดับความสูง 3 ระดับจากน้ำทะเล</p>	<p>ทดสอบและคัดเลือกพันธุ์ข้าวนาและพันธุ์ข้าวไร่ท้องถิ่นบนพื้นที่สูงที่ทนทานแมลงบั่ว ไม้ไผ่ต่อช่วงแสง</p>	<p>ดำเนินการทดสอบการทนทานต่อแมลงบั่วใน 4 พันธุ์ ได้แก่ ฟุ่งหลวง แม่สะเรียง เลอตอ และบ่อเกลือ พบว่า ฤดูนาปี พ.ศ. 2561 มีการเข้าทำลายของแมลงบั่วในพื้นที่เลอตอ จ.ตาก สูงถึง 66.3% ซึ่งสายพันธุ์ CMU-L3 ทนทานต่อแมลงบั่วมากที่สุด ให้ผลผลิตที่ 693 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับพื้นที่บ่อเกลือพบว่า พันธุ์ข้าว</p>

วัตถุประสงค์	กิจกรรมวิจัย	ผลการดำเนินงาน
		ลาย (พันธุ์ท้องถิ่น) ให้ผลผลิตสูงสุดที่ 1,173 กิโลกรัมต่อไร่
โครงการย่อยที่ 2 การวิจัยและทดสอบเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวบนพื้นที่สูง		
3) เพื่อทดสอบและสาธิตวิธีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวท้องถิ่นให้บริสุทธิ์ ตรงตามพันธุ์สำหรับเพิ่มผลผลิตข้าวบนพื้นที่สูง	ทดสอบและสาธิตวิธีการคัดพันธุ์และผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวท้องถิ่นให้บริสุทธิ์ ตรงตามพันธุ์ โดยศึกษาทดสอบร่วมกับเกษตรกร	คัดเลือกพันธุ์ข้าวจำนวน 5 พันธุ์ ได้แก่ บือนอมู บือพะโด่ สันป่าตอง 1 บือโปะโล๊ะ บือบอ ซึ่งเมล็ดพันธุ์ข้าวท้องถิ่นของเกษตรกรจำนวน 15 ตัวอย่าง ผ่านมาตรฐาน จำนวน 7 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 47 ที่ผ่านมาตรฐานเมล็ดพันธุ์ข้าว ส่วนใหญ่ยังติดปัญหาเรื่องการปนของข้าวแดงจึงทำให้เมล็ดพันธุ์ข้าวต่ำกว่ามาตรฐาน
4) เพื่อทดสอบและสาธิตวิธีการประหยัดน้ำในนาข้าวที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่สูง	ทดสอบและสาธิตวิธีการประหยัดน้ำในนาข้าวที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่สูง โดยทดสอบร่วมกับเกษตรกร	สาธิตการให้น้ำแบบน่าน้ำน้อยใน 5 ชุมชน ได้แก่ บ้านทุ่งหลวง บ้านห้วยข้าวลีบ บ้านหนองหล่ม บ้านแม่ขนิล และบ้านห้วยหอม พบว่า บ้านแม่ขนิลซึ่งปลูกข้าวพันธุ์สันป่าตอง 1 ได้ผลผลิตข้าว 1,258 กิโลกรัมต่อไร่
5) เพื่อศึกษาและทดสอบวิธีการจัดการปุ๋ยในดินที่เพิ่มผลผลิตข้าวบนพื้นที่สูง	ทดสอบวิธีการจัดการปุ๋ยในดินที่เพิ่มผลผลิตข้าวบนพื้นที่สูง	ในฤดูนาปี พ.ศ. 2561 วิธีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ทำให้ผลผลิตข้าวสูงกว่ากรรมวิธีอื่น ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงบ่อเกลือ ส่วนวิธีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ทำให้ผลผลิตข้าวสูงกว่ากรรมวิธีอื่น ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางหินฝนแม่มะลอและน้ำแขวง
6) เพื่อศึกษาและทดสอบวิธีการปลูกข้าวอายุกล้าอ่อน (25-30 วัน) เปรียบเทียบกับอายุกล้าปกติที่เกษตรกรใช้ (40-50 วัน) โดยเกษตรกรมีส่วนร่วม	ทดสอบปลูกข้าวอายุกล้า 25-30 วัน เปรียบเทียบกับอายุกล้าปกติที่เกษตรกรใช้ (40-50 วัน) โดยร่วมกับเกษตรกร	<ul style="list-style-type: none"> - พันธุ์ข้าวบือโปะโล๊ะ ผลผลิตของข้าวกล้าอายุสั้นเฉลี่ย 820 กิโลกรัมต่อไร่ และผลผลิตของกล้าข้าววิถีเดิมเฉลี่ย 800 กิโลกรัมต่อไร่ - พันธุ์ข้าวบือนอมู ผลผลิตของข้าวกล้าอายุสั้นเฉลี่ย 800 กิโลกรัมต่อไร่ และผลผลิตของกล้าข้าววิถีเดิมเฉลี่ย 640 กิโลกรัมต่อไร่

วัตถุประสงค์	กิจกรรมวิจัย	ผลการดำเนินงาน
7) เพื่อศึกษาวิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำสำหรับการปลูกข้าวไร่บนพื้นที่สูง	ทดสอบวิธีการ cut and fill สำหรับพื้นที่ปลูกข้าวไร่บนพื้นที่สูง	ผลผลิตข้าวไร่ในปีแรก (ฤดูนาปี พ.ศ. 2561) ที่ปรับพื้นที่ด้วยวิธีการ cut and fill ใน 3 พื้นที่ทดสอบ พบว่าพื้นที่หนองเขียวให้ผลผลิตข้าวเล้าทุหยา 920 กิโลกรัมต่อไร่ พื้นที่ผาแตกซึ่งปลูกทดสอบพันธุ์ป๊อแซร์ ให้ผลผลิตข้าว 780 กิโลกรัมต่อไร่ และพันธุ์เบ็ญจวิฎุให้ผลผลิต 500 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับพื้นที่ขุนวางปลูกทดสอบพันธุ์เล้าทุหยาให้ผลผลิต 820 กิโลกรัมต่อไร่

ข้อเสนอแนะ

1. พันธุ์ข้าวท้องถิ่นที่มีคุณค่าทางโภชนาการพิเศษสามารถพัฒนาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้แก่เกษตรกรและเป็นอาหารสุขภาพทางเลือกแก่ผู้บริโภค
2. การเข้าทำลายของแมลงบั่วในแต่ละพื้นที่ที่มีความรุนแรงแตกต่างกัน และในปี พ.ศ. 2561 พบการระบาดของรุนแรงเหมือนปี พ.ศ. 2560 จึงต้องมีการทดสอบหลายปีต่อเนื่อง
3. เกษตรกรเริ่มให้ความสนใจในการรวมกลุ่มเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว สำหรับใช้ในชุมชนและจำหน่าย ซึ่งอาจจะต้องมีการสร้างกฎระเบียบและมาตรฐานของกลุ่มต่อไป
4. วิธีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์นั้นต้องมีการใส่ในหลายช่วงการเติบโตของข้าว จึงทำให้ต้นทุนสูงกว่ากรรมวิธีอื่น ซึ่งจะทำให้การวิเคราะห์การดูค่าใช้จ่ายต่อไร่และปรับวิธีการใส่ปุ๋ยต่อไป
5. การอนุรักษ์ดินและน้ำสำหรับพื้นที่ปลูกข้าวไร่บนพื้นที่สูง แนวทางของวิธีการ cut and fill ในปีแรกให้ผลผลิตข้าวไร่ค่อนข้างสูง เพื่อให้ดินพื้นที่ข้าวไร่เกิดความอุดมสมบูรณ์จึงต้องมีการศึกษาวิจัยต่อเนื่องทั้งในเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของดินและความสามารถในการกักเก็บน้ำในดิน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ไม่มี